

"Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 may tarixli 879-VIQD nömrəli Qanununun tətbiqi vəAzərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə" 2000-ci il 6 mart tarixli 297 nömrəli, "Uşaq hüquqlarının həyata keçirilməsinə dövlət nəzarəti Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında"2012-ci il 8 may tarixli 626 nömrəli, "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"nin təsdiq edilməsi barədə" 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli, "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında" 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 19-cu və 32-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəllə-sində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 30 may tarixli 879-VIQD nömrəli Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiqini təmin etmək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Müəyyən edilsin ki:

1.1. Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsi-nin 68.4-1-ci maddəsində,72.2-ci maddəsinin birin-ci (hər iki halda) və ikinci cümlələrində, 116.1-ci, 116.2-ci, 116.4-cü, 116.5-ci (hər iki halda), 116.6-cı (hər iki halda),116.7-ci maddələrində, 116.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 116.10-cu, 116-1.1-ci, 116-1.3-cü, 116-1.4-cü maddələrində, 116-1.5-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrin-də, 119.1-ci, 138-1-ci, 142.1-ci, 142.2.3-cü, 142.3-cü, 142.4-cü (hər iki halda), 142.5-ci, 142.7-ci, 142.8-ci (hər iki halda), 142.9-cu, 142.10-cu, 142.12-142.14-cü, 142-1.1-ci (hər iki halda) maddə-lərində, 142-1.3-cü maddəsinin birinci cümləsində, 142-1.7-ci, 142-1.7.11-ci maddələrində, 142-1.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 143.2-ci, 143.2.5-ci, 143.3-cü, 143.4-cü, 143-1.1-ci, 143-1.2-ci, 143-1.4-cü, 143-2.1-143-2.3-cü, 145.10-cu, 145-1.1.3-145-1.1.5-ci, 145-1.2.1-ci, 145-1.2.3-145-1.2.6-cı maddələrində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra haki-miyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan Res-publikasının Prezidenti həyata keçirir;

1.2. həmin Məcəllənin 68.4-1-ci maddəsində, 72.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (ikinci hal-da), 116.1-ci, 116.2-ci, 116.4-cü, 116.5-ci (birinci halda), 116.6-cı (ikinci halda), 116.7-ci maddələrində, 116.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələ-rində, 116.10-cu, 116-1.1-ci, 116-1.3-cü, 116-1.4-cü maddələrində, 116-1.5-ci maddəsinin hər iki cümlə-sində, 119.1-ci, 138-1-ci, 142.1-ci, 142.2.3-cü, 142.3-cü, 142.4-cü (hər iki halda),142.5-ci, 142.7-ci, 142.8-ci (hər iki halda), 142.9-cu, 142.10-cu, 142.12-142.14-cü, 142-1.1-ci (hər iki halda) maddə-lərində,142-1.3-cü maddəsinin birinci cümləsində, 142-1.7-ci, 142-1.7.11-ci maddələrində, 142-1.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 143.2-ci, 143.2.5-ci, 143.3-cü, 143.4-cü, 143-1.1-ci, 143-1.2-ci, 143-1.4-cü, 143-2.1-143-2.3-cü, 145.10-cu, 145-1.1.3-145-1.1.5-ci, 145-1.2.1-ci, 145-1.2.3-145-1.2.6-cı maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;

1.3. həmin Məcəllənin 72.2-ci maddəsinin bi-rinci cümləsində (birinci halda)və ikinci cümləsin-də, 116.5-ci(ikinci halda), 116.6-cı (birinci halda) maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhali-nin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi aşağıdakı normativ hü-quqi aktları iki ay müddətində təsdiq edib Azərby-can Respublikasının Prezidentinə məlumat versin:

2.1. Azərbaycan Respublikası Ailə Məcəlləsinin 142.12-ci maddəsinə uyğun olaraq, uşağın himayə-dar ailəyə verilməsinə dair müqavilənin formasını;

2.2. həmin Məcəllənin 142.14-cü maddəsinə uyğun olaraq, himayədar valideynlərə verilən vəsi-qənin nümunəsini;

2.3. həmin Məcəllənin 142-1.8-ci maddəsinə uyğun olaraq, himayədar valideyn olmaq istəyən şəxsin ərizəsinin formasını.

3.Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabine-ti "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respub-likasının 2023-cü il 30 may tarixli 879-VIQD nömrəli Qanunundan irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. "Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsi-nin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilmə-si barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2000-ci il 6 mart tarixli 297 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplu-su, 2000, № 3(I kitab), maddə 164; 2002, № 7, mad-də 412, № 8, maddə 478, № 12, maddə 716; 2003, № 6, maddə 290; 2004, № 7, maddə 526; 2006, № 12, maddə 1034; 2007, № 3, maddə 226, № 11, maddə 1105; 2010, № 5, maddə 393, № 7, maddə 613, № 8, maddə 722; 2019, № 5, maddə 818, № 12, maddə 1930; 2021, № 6 (I kitab), maddə 565; 2022, № 1, maddə 30; 2023, № 1, maddə 85, № 3, maddə 348; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 31 may tarixli 2160 nömrəli Fərmanı) 2-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 2.1-ci bəndə "65.5," rəqəmlərindən sonra "68.4-1-ci maddəsində, 72.2-ci maddəsinin birinci (hər iki halda) və ikinci cümlələrində," sözləri, "115.7-ci," sözlərindən sonra "116.1, 116.2, 116.4, 116.5 (hər iki halda), 116.6 (hər iki halda), 116.7-ci maddələrində, 116.8-ci maddəsinin birinci və ikin-ci cümlələrində, 116.10, 116-1.1, 116-1.3, 116-1.4-cü maddələrində, 116-1.5-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində," sözləri, "118.20," rəqəmlər-indən sonra "119.1," rəqəmləri, "131.4," rəqəmlər-indən sonra "138-1, 142.1, 142.2.3, 142.3, 142.4 (hər iki halda), 142.5, 142.7, 142.8 (hər iki halda), 142.9, 142.10, 142.12-142.14, 142-1.1-ci (hər iki halda) maddələrində, 142-1.3-cü maddəsinin birin-ci cümləsində, 142-1.7, 142-1.7.11-ci maddələrində, 142-1.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlə-lərində, 143.2, 143.2.5, 143.3, 143.4, 143-1.1, 143-1.2, 143-1.4, 143-2.1-143-2.3, 145.10, 145-1.1.3-145-1.1.5, 145-1.2.1, 145-1.2.3-145-1.2.6" sözləri əlavə edilsin;

4.2. 2.2-ci bənddən "116.2," və "142.2," rə-qəmləri çıxarılsın;

4.3. 2.9-cu bənddən "49.4, 51.2,","63.3, 66.5,","69.4,", "72.2," və"114.1, 114.2, 114.3, 115.1-115.3, 116.4, 144.2, 145.2, 145.7" rəqəmləri çıxarılsın;

4.4. 2.11-ci bəndə "Məcəllənin" sözündən sonra "63.3," rəqəmləri, "65.2,"rəqəmlərindən son-ra "66.5, 69.4, 114.1, 114.2, 114.3, 115.1, 115.3" rə-qəmləri və "134.13," rəqəmlərindən sonra "145.7," rəqəmləri əlavə edilsin;

4.5. aşağıdakı məzmununda 2.9-1-ci, 2.9-2-ci və 2.11-1-ci bəndlər əlavə edilsin:

"2.9-1. həmin Məcəllənin 72.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (birinci halda) və ikinci cümlə-sində, 116.5 (ikinci halda), 116.6-cı (birinci halda) maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə yerli icra hakimiyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları nəzərdə tutulur;

2.9-2. həmin Məcəllənin 49.4-cü və51.2-ci maddələrində müvafiq icra hakimiyyəti orqanı de-dikdə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhali-nin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və yerli icra haki-miyyətlərinin qəyyumluq və himayə orqanları nə-zərdə tutulur;"

"2.11-1. həmin Məcəllənin 68.4-1-ci maddəsin-də, 72.2-ci maddəsinin birinci cümləsində (ikinci halda), 116.1, 116.2, 116.4, 116.5 (birinci halda), 116.6 (ikinci halda), 116.7-ci maddələrində, 116.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 116.10, 116-1.1, 116-1.3, 116-1.4-cü maddələrində, 116-1.5-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 119.1, 138-1, 142.1, 142.2.3, 142.3, 142.4 (hər iki halda), 142.5, 142.7, 142.8 (hər iki halda), 142.9, 142.10, 142.12-142.14, 142-1.1 (hər iki halda), 142-1.3, 142-1.7, 142-1.7.11-ci maddələrində, 142-1.8-ci maddəsinin birinci və ikinci cümlələrində, 143.2, 143.2.5, 143.3, 143.4, 143-1.1, 143-1.2, 143-1.4, 143-2.1-143-2.3, 145.10, 145-1.1.3-145-1.1.5, 145-1.2.1, 145-1.2.3-145-1.2.6-cı maddələrində "orqan (qurum)" dedikdə Azərbaycan Respublika-sının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi nəzərdə tutulur;"

5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 8 may tarixli 626 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 5, maddə 419; 2019, № 5, maddə 847, № 12, maddə 1936; 2020, № 7, maddə 895, № 8, maddə 1036; 2021, № 6 (I kitab), maddə 566, № 8, maddə 922; 2022, № 6, maddə 599; 2023, № 3, maddə 351) ilə təsdiq edilmiş "Uşaq hüquqlarının həyata keçiril-məsinə dövlət nəzarəti Qaydası"nda aşağıdakı də-yişikliklər edilsin:

5.1. 2.5.11-ci yarımbəndə "vahid" sözündən əv-vəl ", habelə himayədar ailə (himayədar valideyn)

olmaq istəyən ailələrin (şəxslərin) və himayədar ailəyə verilmiş uşaqların" sözləri əlavə edilsin;

5.2. 2.5.16-cı yarımbəndin sonunda nöqtə işarə-si nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz olunsun və aşağı-dakı məzmununda 2.5.17-2.5.21-ci yarımbəndlər əla-və edilsin:

"2.5.17. himayədar ailə sahəsində tənzimləmə-nin və dövlət nəzarətinin həyata keçirilməsini tə-min edir;

2.5.18. himayədar ailəyə verilmiş uşaqlar üzər-ində qəyyumluq (himayəçilik) orqanının funksiya-larını həyata keçirir;

2.5.19. valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların valideynlərini itirmiş və valideyn himayə-sindən məhrum olmuş uşaqlar üçün müəssisələrdə yerləşdirilməsi və həmin müəssisələri tərk etməsi ilə bağlı qərar qəbul edir;

2.5.20. valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların valideynlərini itirmiş və valideyn himayə-sindən məhrum olmuş uşaqlar üçün müəssisələrdən öz ailələrinə qaytarılması və ya himayədar ailəyə verilməsi ilə bağlı tədbirlər görür;

2.5.21. valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların valideynlərini itirmiş və valideyn himayə-sindən məhrum olmuş uşaqlar üçün müəssisələrə düşməsinin qarşısının alınması istiqamətində təd-birlər görülməsini, habelə həmin müəssisələrdə olan uşaqlarla bağlı fərdi inkişaf planlarının hazırlanmasını təmin edir.";

5.3. 2.8.3-cü yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"2.8.3. Azərbaycan Respublikasının Ailə Mə-cəlləsinə uyğun olaraq, vahid uçota alınmış vali-deyn himayəsindən məhrum olan uşaqların yerləş-dirilməsinə yardım edir;"

5.4. 2.8.7-ci yarımbənd ləğv edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 6 iyun tarixli 648 nömrəli Fərmanı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2012, № 6, maddə 542; 2013, № 1, maddə 29, № 2, mad-də 117, № 3, maddə 246, № 8, maddə 909, № 10, maddə 1155, № 12, maddə 1514; 2014, № 5, mad-dələr 477, 487, № 9, maddə 1027, № 12, maddə 1577; 2015, № 3, maddə 271, № 9, maddə 1005, № 11, maddə 1322, № 12, maddə 1448; 2016, № 2 (II kitab), maddə 273, № 5, maddələr 859, 864, № 8, maddə 1384, № 9, maddə 1464, № 10, maddə 1647, № 11, maddə 1835; 2017, № 3, maddə 353, № 4, maddə 545, № 5, maddə 807, № 8, maddə 1521, № 10, maddə 1797; 2018, № 2, maddələr 191, 215, № 3, maddə 427, № 4, maddə 659, № 7 (I kitab), maddə 1462, № 10, maddə 2017, № 12

(I kitab), maddələr 2538, 2596; 2019, № 3, maddə 406, № 4, maddə 655, № 5, maddələr 820, 826, 848, 852, 857, № 6, maddə 1037, № 12, maddə 1936; 2020, № 1, maddə 7,№ 8, maddə 1039, № 10, mad-də 1247; 2021, № 1, maddələr 16, 36, № 6 (I kitab), maddə 567, №8, maddə 919, № 11, maddə 1211, № 12, maddə 1367; 2022, № 1, maddə 29,№ 4, mad-dələr 302, 323, № 5, maddə 475, № 6, maddə 594, № 8, maddə 874, № 10, maddə 1142, № 12, maddə-lər 1411, 1428, 1441; 2023, № 4, maddə 480) ilə təsdiq edilmiş "Yerli icra hakimiyyətləri haqqında Əsasnamə"nin 4.6.15-ci yarımbəndi ləğv edilsin.

7. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 10 dekabr tarixli 387 nömrəli Fərmanı (Azərbay-can Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 12 (I kitab), maddə 2544; 2019, № 7, maddələr 1213, 1233, № 12, maddə 1935; 2020, № 8, maddə 1039; 2021, № 5, maddə 435, № 6 (I kitab), mad-dələr 579, 583, № 8, maddə 922, № 9, maddələr 983, 987, № 11, maddə 1212, № 12, maddə 1403; 2022, № 12, maddə 1448; 2023, № 2, maddə 219) ilə təsdiq edilmiş "DOST" mərkəzlərində göstəri-lən xidmətlərin siyahısı"nda aşağıdakı dəyişiklik-lər edilsin:

7.1. 5.2.1-ci yarımbəndə aşağıdakı məzmununda 6-cı abzas əlavə edilsin:

"6. himayədar ailəyə verilmiş uşaqlara mövsümi geyim alınması üçün müavinət";

7.2. 5.2.2-ci yarımbəndə aşağıdakı məzmununda 4-2-ci abzas əlavə edilsin:

"4-2. himayədar ailəyə verilmiş uşağın, o cüm-lədən 18 yaşmadək əlilliyi müəyyən edilmiş uşağın tərbiyə edilməsinə görə müavinət";

7.3. aşağıdakı məzmununda 9-2-ci və 9-3-cü his-sələr əlavə edilsin:

"9-2. Himayədar ailə sahəsində göstərilən xidmətlər

9-2.1. himayədar ailə ilə bağlı müraciətlərin qəbul edilməsi

9-2.2. himayədar ailə ilə bağlı məsləhət və mə-lumat verilməsi

9-3. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların hüquqlarının müdafiəsi, onların vali-deynlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün müəssisələrə yer-ləşdirilməsi və həmin müəssisələrdən götürül-məsi ilə bağlı müraciətlərin qəbul edilməsi".

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 iyul 2023-cü il